

ZDISLAVA

OBSAH

Úvodník	
Úvodní slovo	3
Rozhovor	
Bokova Misa solemnis se vrací do Bohosudova, rozhovor s hudebním skladatelem Milošem Bokem	4
Církevní stavby v diecézi	
S Radkem Rejškem za varhanami litoměřické diecéze	13
Zprávy z diecéze	
Poslední rozloučení s českým jezuitou P. Josefem Cukrem	8
Úspěšná obnova českého pohraničí	9
Jáhenské svěcení v Litoměřicích	11
Pozvánka na setkání u varhan	12
Krátké zprávy z diecéze	14
Napsali jste	
Příspěvky čtenářů	16
Charita	
Výchova je záležitostí srdce, rozhovor s Milenou Brázdilovou	18
Pozvánky	
13. ročník MHF Lípa Musica	10
Duchovní obnova v Jiřetíně pod Jedlovou	17
Pozvánky, knižní nabídka	20
Fotogalerie	
Jáhenské svěcení v Litoměřicích	23

Fotografie na titulní straně časopisu:
Karel Pech

*Fotografie bez uvedení autora
Jana Michálková
a Miroslav Zelenka*

ZDISLAVA

časopis litoměřické diecéze
září 2014 • 19. ročník • 6. číslo • 20 Kč

Když má nebeská maminka narozeniny

Snad v každé rodině se slaví mamčininy narozeniny. Menší děti většinou vymyslí, co mohou mamince dát nebo vyrobit, ty větší či dospělí, co mohou koupit a přinést. Často si děti neuvědomují, že největším darem jsou ony samy. Všechny ty dárky a dary zůstanou jako připomínka, ale sami nejbližší svou přítomností jsou největším darem. V kalendáři svého srdce máme větší-pevně zapsáno datum mamčinina narození.

Všichni dohromady, kdo jsme opravdu uvěřili v Krista, máme také společnou nebeskou maminku Pannu Marii. A to bychom také měli mít pevně zapsáno v srdci, že její narozeniny jsou 8. září.

V Jeruzalémě již od 5. století, kdy byla v tento den posvěcena bazilika zbudovaná v místě, kde se podle tradice narodila Panna Maria, se 8. září spojuje s mariánskou úctou. Víme také, že od 7. století se tento den slaví jako svátek Narození Panny Marie.

Ve světě je mnoho kostelů a kaplí zasvěcených těmto narozeninám. I když jejich vlastní astronomický čas asi nejsme schopni přesně určit, podstatné je, že církev tento den vyhradila pro jejich oslavu. Křesťané po staletí touží přicházet na své pozemské matkou a přinášet sami sebe jako dar, podobně jako to činí u své pozemské maminky. Zvláště silné je toto setkání, navštívíme-li 8. září kostel zasvěcený Narození Panny Marie.

V naší litoměřické diecézi je těmto narozeninám zasvěceno 16 farních kostelů, 7 filiálních kostelů a jedna samostatná kaple. Najdete je v těchto obcích: Benešov nad Ploučnicí, Buškovice, Česká Kamenice, Česká Lípa, Dobříčany (farnost Liběšice u Žatce), Doksany, Dubnice, Hrušovany, Chabařovice, Jabkenice (farnost Rejšice), klášter Hradiště nad Jizerou (farnost Mnichovo Hradiště), Kravaře u České Lípy, Kryry, Libochovany, Mory, Nehasice (farnost Bitozeves), Osenice, Radonice (farnost Maštov), Ročov (farnost Horní Ročov), Sodoměř (farnost Skalsko), Trmice, Třebenice, Turnov, Záboří.

Je spojeno s mnoha milostmi navštívit ten den kterýkoliv římskokatolický kostel či kapli, ale vykonat pouť do chrámu s tímto zasvěcením a účastnit se poutní bohoslužby je dokonalejší. Darem naší nebeské mamince je naše přítomnost a připravené čisté srdce, se kterým pak můžeme s užitkem přijmout jejího syna, našeho Pána Ježíše Krista. Neváhejme letos potěšit naši nebeskou maminku, ona nás potěší daleko více.

J.M. can. Martin Davídek, biskupský vikář pro pastorační

*Oltářní obraz
Narození Panny Marie, Česká Lípa*

Bokova Missa solemnis

se vrací do Bohosudova

Srdečně vás zveme na slavnostní bohoslužbu, která se koná v neděli 21. září u příležitosti poutní slavnosti baziliky Panny Marie Bolestné v Bohosudově. Zazní při ní Missa solemnis v provedení stočlenného tělesa, které bude řídit její autor, hudební skladatel Miloš Bok.

Missa solemnis bude uvedena na počest nedávno zesnulého kněze, jezuitu P. Josefa Cukra, dlouholetého duchovního správce Bohosudova, jenž vznik této skladby před téměř 30 lety inicioval.

V následujícím rozhovoru vám představujeme pana Miloše Boka, dirigenta, skladatele, klavíristu, sbormistra, varhaníka a pedagoga, se kterým jsme si povídali o tom, jak zásadní bylo pro jeho život setkání s P. Josefem Cukrem.

Narodil jste se v Praze. Jakou máte vazbu na litoměřickou diecézi?

Velmi silnou. Moji rodiče měli chalupu v Kamenické Stráni u Děčína, prababička bydlela v Tísí. Já jsem v tomto kraji strávil podstatnou část svého dětství a mládí, to je věk pro formování duše člověka a jeho další směřování nesmírně důležitý. Pocházím z Prahy, ale litoměřická diecéze pro mne byla od počátku srdeční záležitostí. V období dospívání mě začaly fascinovat kostely, v patnácti letech jsem se coby klavírista začal zajímat o varhany. To mě nesmírně přitahovalo. Navazoval jsem kontakty s kněžími, kteří zde působili a kteří mě většinou ochotně k těmto nástrojům pouštěli a nechali mě, abych se mohl sbližovat s liturgií, s církví. Moje konverze byla postupná, trvala do mých dvaceti let.

Kdy a kde, za jakých okolností jste se seznámil s paterem Josefem Cukrem?

V litoměřické diecézi jsem objevoval úžasná místa, mezi nimi i Bohosudov, kde jsem se setkal s paterem Cukrem. To mi bylo sedmnáct let. Byl jsem tehdy v Bohosudově s pražskou partou asi dvaceti nad-

šených muzikantů a zpěváků, mých tehdejších spolužáků, všichni ve věku od patnácti do sedmnácti let. Přijeli jsme po telefonickém rozhovoru s paterem a provedli zde Rybovu vánoční mši. Typické bylo, že i přes dobu komunismu okamžitě souhlasil s tím, abychom přijeli. Byl velmi vstřícný, měl v lidech důvěru. To mi učarovalo, to mě ohromovalo.

A tehdy se přihodilo, že vás, sedmnáctiletého studenta, vyzval, abyste složil skladbu, která doprovodí liturgii v kostele?

Ano. Bohosudov jako jedno z hlavních duchovních center této diecéze pro mne byl zdrojem ohromné inspirace. To jsem paterovi i řekl. A on, máme tu v září velkou pouť. Já na to, že bych rád přijel hrát, a on, něco složte a přijďte všichni.

A to, co pater Cukr jen tak lehce nadnesl, já pojal velmi vážně. Ten impuls byl ale pro můj celý život obrovsky důležitý. Napsal jsem tím pádem svoji první skladbu, církevní skladbu pro liturgii, o které jsem věděl, že je někým vyzvaná, tedy pozvaná, a že bude moci být provedena, i když jsem ještě netušil, jaké s tím budou peripetie.

dena, i když jsem ještě netušil, jaké s tím budou peripetie.

Předtím jsem pracoval na dvou velkých skladbách, které zůstaly nedokončeny, a představa, že moje dílo opravdu v bazilice zazní, mě popoháněla vpřed. Bylo mi osmnáct let, kompozici větších věcí jsem se zabýval dejme tomu od čtrnácti patnácti let a nějak jsem s tím bojoval. A teď jsem ty svoje rozehrané síly věnoval Misse solemnis. Věřím tomu, že kdybych neměl konkrétní impuls a představu, že to mohu provést, že to mohu slyšet, tak bych ji asi taky třeba nedokončil, nevím... Ale takhle jsem měl jasný tah na branku.

Od té doby jsme navázali s paterem Cukrem vztah. Vždy jsem ho absolutně respektoval, vzhlížel jsem k němu jako k naprosté autoritě a on zase dokázal respektovat mě – cítil jsem z jeho strany důvěru, a myslím si, že postupem času, kdy taky sledoval můj další vývoj duchovní, hudební a lidský, se jeho respekt ke mně prohluboval.

Vnímám to jako takový oblouk a Missa solemnis stála na jeho počátku. Mé první dílo, důležité pro můj další vývoj, moje konverze, protože provedení Missy solemnis bylo důležitým impulsem v mém obrácení se k Bohu.

Pater ani sám netušil, že se do toho pustím s takovou vehemencí a že vytvořím v podstatě monumentální

dílo, v té době pro liturgii naprosto nezvyklé. Vzorem mi byla Lisztova Ostříhomská mše, dílo, o kterém si myslím, že nebylo dodnes celkově pochopeno. A já jsem šel v Lisztových šlépějích.

Domnívám se, že když došlo k prvnímu provedení Missy solemnis, tak i pater Cukr byl trochu v šoku. Později v rozhlasu řekl, že mu Missa solemnis tak trochu připomněla takovou tu až literární slávu bývalých jezuitských misí v Americe, kde se jezuiti hodně zaměřili na figurální hudbu, kterou dělali s obrovským nadšením a učili ji indiány, a že mu to připomnělo barokní slávu jezuitského řádu.

Jaké peripetie tuto skladbu provázely?

K provedení Missy solemnis v Bohosudově jsem pozval svoje spolužáky z konzervatoře. Protože se jednalo o velké dílo, dá se říct, že tam přijela téměř celá škola. To s sebou neslo velká rizika, která jsem si tehdy v zápalu věci neuvědomoval. Byl jsem natolik zaměstnán myšlenkou dokončit a rozepsat toto dílo, že jsem ve své naivitě nepomyslel na to, že by mi mohlo hrozit nějaké nebezpečí. Mladý člověk to zase až tak neprožívá. Ne že bych nevěděl, že jsem v nějakých reáliích komunistického režimu, ovšem že vznikne až takový problém, to mě překvapilo.

Jak se celá škola na provedení skladby připravovala, dozvěděl se to vedení školy. A to zbystrilo. Samozřejmě dostali strach a den před premiérou jsem byl pozván na kobereček k tehdejšímu řediteli, který mi řekl: „Musíš podepsat papír, že jestli tam pojedete a skladbu provedete, budeš vyloučen ze studia.“ Začal jsem přemýšlet, co se bude dít, a řekl jsem si, že když to nepodepíšu, ředitel školy má páky na to, aby celou akci zmařil. Jediná možnost, jak odvést jeho pozornost, bylo podepsat. A tak jsem

to podepsal. Vedení školy z toho usoudilo, že jsem to vzdal. Mysleli si, že to zabalíme. My jsme si ale jen změnili místo srazu, protože původně jsme se měli všichni sejít u školy. Jako dnes si pamatuji, jak strašně složité bylo tehdy vše rychle přeorganizovat.

Samozřejmě jsem byl nucený uvažovat o tom, že mě ze školy vyhodí. Ale je fakt, že jsem se tak nesmírně těšil na to provedení, měl jsem za sebou přípravy a pořad si opakoval: Já to musím slyšet! Musím se přiznat, že to ode mne byl v jistém smyslu totálně nezodpovědný krok. Nicméně touha tu věc slyšet byla silnější. To je pro skladatele hrozně důležité, aby někam dospěl, aby jeho dílo neskončilo někde v šuplíku. V tu chvíli jsem prostě myslel víc na samotné provedení než na následky.

Do Bohosudova se tedy jelo a premiéra se uskutečnila. Pro mne to byla nejenom velice důležitá událost, ale i první velká dirigentská zkušenost. Ta skladba tím, jaká hudebně je, jaký je v ní druh citu, jaký je v ní druh určité pompéznosti, která je i určitým odrazem pompéznosti církve – její architektury, historie, víry, to je upřímný výkřik člověka k Bohu. Mladý člověk bývá upřímný. Teprve později člověk začne rozumem věci kalkulovat a učešávat. Missa

Miloš Bok

dirigent, skladatel, klavírista, sbormistr, varhaník a pedagog se narodil 16. ledna 1968 v Praze. Pro mimořádný talent byl přijat ve svých dvanácti letech na Pražskou konzervatoř, obor klavír, který absolvoval v roce 1988 u Jaromíra Kříže. Krátce poté se stal posledním žákem profesora Josefa Páleníčka na HAMU v Praze, u něhož studoval do jeho smrti (1991). Za bývalého režimu mu bylo zabráněno studovat dirigování a skladbu. Po pádu komunistické totality vystudoval dirigování u Maria Klemense, opět na Pražské konzervatoři (1991-1993), ve skladbě zůstal autodidaktem.

V mládí získal na různých národních i mezinárodních klavírních soutěžích celkem šest cen. Od roku 1987 je činný jako pedagog na různých základních školách. V roce 1998 založil spolu se svými přáteli Umělecké sdružení Elgar. Od roku 1999 vede Západočeskou symfoniettu Sv. Cecílie, což je soubor jeho žáků karlovarské ZŠ a ZUŠ, kde vyučuje. V letech 2002-2011 také vedl Karlovarský pěvecký sbor. S těmito soubory provádí řadu duchovních děl jak při liturgii, tak koncertně. Od roku 2009 vyučuje na Křesťanské základní škole nativity v Děčíně-Křešicích.

S Bokem spolupracovala řada významných českých symfonických i sborových těles. Jeho tvorbu dokumentuje celá řada nahrávek, natočil i pořady pro Český rozhlas a Českou televizi. Jeho osobě byl věnován celovečerní dokumentární film Credo fis moll (režie Přemysl Hlavík, 2006). Je činný jako varhaník v plzeňské a litoměřické diecézi.

solemnis je v tomto velmi jednoznačná. Musím říci, že se zapsala do srdcí všech těch, kteří ji od počátku provozovali. A jsou to lidé – tehdy moji spolužáci, dnes

S P. Josefem Cukrem, 1999

Zazní na počest zesnulého kněze Josefa Cukra

Bokova Missa solemnis se vrací do Bohosudova

většinou špičkoví profesionální hudebníci – pro něž je to dodnes srdeční záležitost, protože oni to také částečně prožili jako revoltu vůči režimu...

K tvorbě M. Boka

Komponuje od dětství. Po prvních nedokončených pokusech (klavírní koncert, symfonie) ho postupná konverze ke katolické církvi dovádí k poznání, že jeho posláním je pozdvihnout církevní hudbu. V rámci tohoto vyhranění své tvorby se s výjimkou scénické hudby dotkl všech hudebních forem a svým dílem vytvořil rozsáhlý svěbytný hudební svět. Jeho první dokončené dílo, Missa Solemnis (1986) patří mezi nejhranější velká vokálně instrumentální soudobá díla (přes čtyřicet provedení, v roce 1999 v proslulé Carnegie Hall v New Yorku). Následovaly další mešní kompozice, Missa Brevis Es dur (1987) a Missa brevis Fis dur (1988, revid. 2003), a celá řada menších děl určených k doprovodu liturgie, od slavnostních mešních zpěvů (Hospodine, ulituj nás, 1996; Alleluja, živ buď, 2007; Věřím v jednu církev, 2008...), přes osobitě zhudebnění žalmů a chvalozpěvů (Hymnus k Duchu svatému, 2005; De profundis, 2009; Psalm 131, 2010; Magnificat, 2011), cykly vánočních koled (Symfonické koledy, 1998; Snové koledy, 2006), až po prosté Chórové zpěvy pro klášter trapistů (2001). Za zmínku stojí také monumentální Credo fis moll (2006), které svou délkou přesahuje běžný rámec mešního obřadu a které je autorovým osobním vyznáním. Kvalitu a konverzní účinek Bokovy hudby vyzdvihl v osobním dopise v roce 2006 papež Benedikt XVI.

Vrchol jeho tvorby tvoří rozsáhlá oratorní trilogie pro sóla, dětský a smíšený sbor, varhany a velký symfonický orchestr. Prvním z nich je oratorium Skřítkové z Křínického údolí (1993), jehož první provedení při příležitosti autorova absolventského koncertu dirigování v pražském Rudolfinu zaznamenalo velký úspěch. Následuje oratorium Svatá Zdislava (2001), ze kterého byly prozatím provedeny pouze některé rozsáhlejší celky. Posledním je rozpracovaná Apokalypsa v Kamenické Stráni, jejíž první díl Bok dokončil v roce 2012. Důležitým aspektem Bokovy tvorby je její vztah k duchovnímu a kulturnímu místopisu severních a západních Čech, kde hojně působí jako dirigent a organizátor hudebního života, mimo jiné zde již přes třicet let provádí Rybovu Českou mši vánoční a další duchovní díla (Mozart, Beethoven, Liszt, Dvořák aj.).

Většina jeho skladeb existuje v různých verzích: orchestrální, komorní, varhanní, klavírní atd. Vytvořil hudbu k několika filmům katolického režiséra Jiřího Stracha.

Je to také důležitý milník v mém životě, od kterého se odvíjí všechno další, protože když to všechno proběhlo a škola v šoku zjistila, že akce proběhla, podmínečně mě vyloučili a ostatním dali důtky... Dnes si o tom myslím, že se tehdejší ředitelství chtělo spíše pojistit pro případ, že by došlo v Bohosudově k nějakému průšvihovi. Aby mohli říct, my jsme tu věc zakázali. Samozřejmě, že toto první provedení Missy solemnis neušlo pozornosti StB, pater Cukr s tím měl potom problémy, dostal vynadáno od církevního tajemníka atd.

Ovšem ten zážitek z uvedení skladby byl pro mě tak veliký, že jsme ještě, ačkoliv jsem byl v podmínce, začali pravidelně každý rok tuto skladbu provádět: druhé provedení bylo v Klatovech, třetí v Bohosudově, ale i v Děčíně, a to poslední před změnou režimu v Plzni.

Po Missy solemnis jsem napsal další dvě menší mše: Missu Brevis Es dur, provedenou Josefem Herclem u Svatého Jakuba v Praze ještě za bývalého režimu, a Missu brevis Fis dur, které mě posunuly dál. A pak hlavně velké oratorium Skřítkové z Křínického údolí, které bylo takovým mým dalším velkým životním milníkem.

Dá se říci, že provedení Missy solemnis bylo tehdy projevem hrdinství, a to i patera Cukra. A to je i ten důvod, proč jsem se nyní rozhodl uvést Missu solemnis k jeho památce. Je to takové mé rozloučení s ním.

Jak pater Cukr reagoval na vaše dílo?

Nedával emoce najevo, používal různé jinotaje. Myslím, že to souvisí se starou jezuitskou výchovou.

Pamatuji si, že po dvou letech, když byla Missa solemnis provedena v Bohosudově ještě jednou, mi řekl: „Wolfovi se to líbilo.“ Pan Wolf byl tehdejší bohosudovský vynikající varhaník. Pater Cukr si jeho názoru vážil a touto poznámkou mi dal najevo, že když se to líbilo Wolfovi, je to vynikající. Toto vyjadřování jakoby odbočkou pro něj bylo typické.

Dovedete si představit, teď po téměř třiceti letech, kudy by se ubírala vaše cesta, kdybyste v životě nepotkal patera Cukra?

Jsem mu moc vděčný a zavázaný. Myslím si, že dát někomu, navíc tak mladému, důvěru, je ohromný čin.

Vlastně jsem si tak trochu „zaváříl“, že jsem se nedal na nějaký světský, komerčnější způsob hudební realizace, ať už jako dirigent nebo skladatel, a že jsem se zaměřil na skládání chrámové hudby, její provozování, varhanní činnost, což je oblast tzv. méně efektivní než pracovat v sekulárních institucích.

Já ale pojmám tyto hudební věci jako evangelizaci. Jako práci s lidmi. Neberu to pouze profesně. Protože jsem tímto procesem prošel i já sám. Proto i dnes, kdy mám svoje žáky, svůj sbor, vedu je k nadšení pro věc, snažím se jim ukázat duchovní svět.

Na co ale v současnosti narážím – v církvi jsou různé názory na to, jaká by hudba při liturgii měla či neměla být. Není to zase až tak jednoduché a nedá se říci, že by se moje tvorba setkávala s jednoznačným pochopením nebo úspěchem. V církvi působí různí lidé s různými názory, třeba protichůdnými k tomu, jak to cítím já. Na svoji obhajobu vždycky říkám: Takhle já sám jsem byl obrácený, proto věřím, že je to takhle dobré.

Množství lidí, kteří se mnou prošli těch třicet let, jde do tisíců. Těch, kterým jsem přiblížil chrámovou hudbu, je mnoho. Chtěl jsem jim ukázat tu tvář církve, kterou neznali. Dnes už lidé vlastně nevědí, že v minulosti šlechta a církev, když měla nějaké prostředky, tak je často věnovala právě na rozvoj umění, na podporu těch věcí. Není to náhoda, že každý, konkrétně jezuitský chrám měl velký kůr. Vždycky ty jejich kůry byly kvalitně hudebně ošetřované – byli tam vynikající skladatelé, vynikající varhaníci, podporovala se tvorba, mělo to nějaký svůj hluboký smysl. Možná dnes tento smysl církvi trochu uniká, protože se zřejmě na tu církevní, liturgickou hudbu dívá příliš úzce, specificky, profesně, a přitom tam trošku uniká evangelizační duch té věci.

Se kterými sbory v naší diecézi spolupracujete?

To je různé. V posledních několika letech mám velmi hezkou spolupráci s Děčínským pěveckým sborem, což je městský pěvecký sbor, který se rád se věnuje chrámové hudbě. Pokud jsem při nastudování velkého díla potřeboval zdvojit sbory, spojoval jsem třeba děčínský sbor s karlovarským, který jsem sám vedl, anebo děčínský sbor a Chrámový sbor sv. Ducha z Prahy. A právě děčínský sbor zpíval Missu solemnis už v době před sametovou revolucí, v roce 1988.

V tuto dobu se věnuji takovému malému sborečku v Nativity v Děčíně, to je škola, kterou provozují jezuité. Učím tam pět roků a je to těžké v tom, že děti odcházejí a přicházejí nové. Jsou to takové nepřetržité přesýpací hodiny, což je bohužel pro nácvik složitě. S tímto dětským sborem jsem postupně nacvičil skoro všechny moje skladby pro varhany a dětský sbor. Je to radost a služba diecézi. Je ji společně objíždíme a zpíváme při mších. A to nejenom v litoměřické diecézi, vloni jsme zpívali v Velehradě

a setkali se tu s paterem Cukrem, v Praze, plzeňské diecézi, kde teď bydlím a podobně.

Sdružuji i své přátele, ty moje spolužáky z prvních provedení Missy solemnis, pro jednotlivá provedení chrámové hudby.

Jaký podle vás pater Cukr byl? Čeho jste si na něm vážil, co pro vás znamenal?

Každý, kdo patera Josefa Cukra poznal, jím byl okouzlen. Byl neuvěřitelně empatický. Dokázal navázat vztahy rychle, přirozeně, srdečně. Přitom to nebyla taková ta bodrá srdečnost, bylo v tom něco autentického, a bylo jedno, zda se jednalo o člověka vzdělaného, starého nebo mladého, dokázal s každým okamžitě navázat vztah. Osobně si myslím, že to bylo dané tím, že měl zajímavý a pohnutý život. Měl za sebou zkušenost z koncentráků, komunistického vězení, pracoval v továrně... měl ohromné poznání lidí, což je obrovsky důležitá věc.

Pater Cukr měl velký vliv na moji konverzi. On pro mne věrohodně personifikoval katolickou církev. Byla v něm ohromná identita. Člověk absolutně nepochyboval o tom, že právě on je mužem církve – tedy má za sebou minulost, kdy osvědčil svou víru. Nebyl okázalý, vzbuzo-

val obrovskou autoritu svou osobností člověka, který už má něco za sebou, tou svou empatickou srdečností, se kterou oslovoval lidi a se kterou byl nesmírně akčně činný.

Symbolizoval určitý archetyp kněze svou věrností povinností – denně sloužil mši, i kdyby na ni přišli jen dva lidé. Vždy měl alespoň kraťoučkou kázání. Vzpomínám na ta kázání, která nikdy nebyla dlouhá. Ve všední den to byly dvě minuty, v neděli to bylo pět minut. V jeho kázáních zaznívaly úžasné ryzi myšlenky. Několika slovy dokázal vystihnout podstatu věci.

Imponoval mi jeho pohled na lidi, kdy dokázal postřehnout jejich charakter. Měl pochopení pro určitou slabost lidí, ovšem ne ve smyslu, že by je omlouval, uměl s úžasným nadhledem glosovat.

Setkání s paterem Cukrem, to byla, jak se říká, láska na první pohled. Myslím, že to tak mělo hodně lidí, kteří ho poznali.

Děkuji za rozhovor.

Ptala se Jana Michálová
Foto Přemysl Havlík
Za poskytnuté fotografie děkujeme.

www.premyslhavlik.com

www.milosbok.com

Missa solemnis

21. září 2014 • Bohosudov
bazilika Panny Marie Bolestné
10.00 hodin

Pavla Zobalová – soprán
Iveta Poslední – alt
Miloslav Pelikán – tenor
Pavel Vančura – bas
Bára Nedvědová – mezzosoprán
Martin Maxmilián Kaiser – varhany

Děčínský pěvecký sbor • Sbor sv. Ducha, Praha
Západočeská symfonietta Sv. Cecilie

Provedení skladby řídí její autor, Miloš Bok

Toto uvedení podpořila ŘKF Bohosudov,
Tovaryšstvo Ježíšovo a Umělecké sdružení Elgar

S orchestrem a sborem, Most, 2010

Zazní na počest zesnulého kněze Josefa Cukra

Pohřbili legendu

Poslední rozloučení s legendárním českým jezuitou Josefem Cukrem

Ve středu 2. července 2014 v 15 hodin se ve velehradské bazilice sloužila pohřební mše svatá za otce Josefa Cukra, nejstaršího českého jezuitu, který zemřel ve svých 97 letech ve čtvrtek 26. června. Hlavním celebrantem byl litoměřický biskup Jan Baxant, kázání pronesl provinciál českých jezuitů P. Josef Stuchlý SJ. Posledního rozloučení s touto českou jezuitskou legendou se zúčastnilo 45 kněží, zhruba 40 řeholnic, několik bohoslovců a stovky věřících, kteří zcela zaplnili velehradský chrám.

„Pohřbíváme legendu,“ uvedl ve své promluvě na pohřební mši svaté za zesnulého Josefa Cukra představený českých jezuitů P. Josef Stuchlý SJ. Otec Cukr, mezi svými přáteli láskyplně přezdívaný „Jeho Sladkost“, pocházel z chudých poměrů a díky svému přístupu k životu se stal legendou. Jak ve svém kázání zdůraznil český provinci-

naný život – neuvěřitelných 97 let,“ píše ve svém nekrologu za otce Josefa Cukra Ing. Karel Voplakal, který otce Cukra poznal již roku 1947 jako primán na Biskupském gymnáziu v Bohosudově. „Tento kněžský život však nebyl žádnou procházkou růžovým sadem. Na vlastní kůži zažil velmi intenzivně dvě tvrdé totality, s nimiž se nikdy nesmířil – a oba kruté režimy v něm spatřovaly nepohodlného člověka,“ přibližuje dále Cukrův život Karel Voplakal a zdůrazňuje, že „navzdory všemu prožitému utrpení však zůstal nezlomen.“

Nebylo snadné mu stačit

Když se dostal na svobodu a opět mohl působit jako kněz, zažádal otec Cukr o místo duchovního správce u poutní baziliky v Bohosudově v litoměřické diecézi, aby znovu mohl působit v místě, kde se po válce angažoval při znovuoctvení Biskupského gymnázia. To

jenké trumpety,“ popisuje působení otce Cukra v Bohosudově Karel Voplakal. „Všichni rádi vzpomínají na jeho trefné výroky a komentáře, na šibalský pohled za jeho brýlčkami, který však pronikal až do morku kostí. Jeho zbožnost byla upřímná a hluboká, ale nestával ji na odív. Byl velice oblíbený; lidé si ho vážili a měli ho rádi.“

Otec Cukr se také rozhodl, že s hrstkou podobně smýšlejících dobrovolníků zachrání bohosudovskou baziliku i co nejvíce zdevastovaných kostelů v okolí. „Ve svých pětasedmdesáti letech vlastnoručně stavěl lešení kolem vysokých kostelních stěn, opravoval omítku na fasádě i uvnitř, lezl po věžích a prováděl klempířské opravy kostelních bání. Nebylo jednoduché být s ním v pracovní partě, nebylo snadné mu stačit,“ vzpomíná Karel Voplakal.

Nezlomný a čínorodý až do samého konce

Hlavním životním cílem P. Cukra bylo druhé obnovení činnosti bohosudovského biskupského gymnázia, které se po listopadu 1989 skutečně podařilo. Otec Cukr se „s veškerou svou nezlomnou energií“ pustil do stavebních úprav i do shánění profesorského sboru. I přes všechny potíže se dílo podařilo a otec Cukr se stal rektorem obnovené školy a její duší a dosáhl toho, že gymnázium se opět stalo prestižní školou.

Svá poslední léta strávil otec Cukr na Velehradě. „Samozřejmě ani tam jen tak neodpočíval: to by se přičilo jeho čínorodé přirozenosti,“ zdůrazňuje Karel Voplakal. „Věnoval se duchovní činnosti, stal se oblíbeným zpovědníkem poutníků i místních farníků, působil v knihovně tamního gymnázia – a přijímal návštěvy těch, kteří tam za ním jezdili i z velké dálky potěšit se s ním, světit mu svoje problémy, dát si od něj poradit v různých záležitostech.“

„Uzavřel se neobyčejně dlouhý a plodný život výjimečného kněze, úspěšného a oblíbeného duchovního správce, obnovitele a zachránce mnoha pohraničních kostelů, přítele mladých i starých a hrdiny v boji s totalitní mocí,“ uzavírá svůj nekrolog Karel Voplakal. „Jeho odchod na věčnost zarmoutil mnoho těch, kteří si jej vážili a měli jej upřímně rádi. Requiescat in pace!“

(smi)

www.jesuit.cz
Česká provincie Tovaryšstva Ježíšova

Horní Prysk kostel sv. Petra a Pavla

Do kostela sv. Petra a Pavla v Horním Prysku se po 30 letech vrátily pravidelné bohoslužby. Cenná barokní sakrální stavba na Novoborsku prošla náročnou sedmiletou rekonstrukcí a nyní se opět stává duchovním centrem obce.

Při slavnosti, která se tu konala v sobotu 21. června 2014, kostel požehnal a nový oltář posvětil litoměřický biskup Mons. Jan Baxant. Účastnili se jí kněží z litoměřické diecéze i významní hosté z německé Fuldy a Augsburgu.

Čeští i němečtí poutníci zcela zaplnili kostel. Administrátor farnosti Marcel Hrubý a starosta obce Jan Sviťák poděkovali všem těm, kteří se na obnově kostela podíleli.

Biskup Jan vložil do nového oltáře relikviář s ostatky tří svatých: mučedníků sv. Celestýna, sv. Klemencie (Klementie) a sv. Amadea.

S opravou kostela pomohly: Státní zemědělský intervenční fond, pracoviště Hradec Králové, Česko-německý fond budoucnosti, Liberecký kraj, Ministerstvo kultury ČR, německé diecéze Munchen, Eichstätt, Würzburg, Fulda a Augsburg, moravské farnosti olomoucké, ostravsko-opavské a brněnské diecéze a Obec Prysk.

Merboltice zvonice

Za účasti obyvatel Merboltic, přátel obce a místních rodáků ze Spolkové republiky Německo byly v sobotu 23. srpna 2014 litoměřickým biskupem Mons. Janem Baxantem slavnostně požehnány a do merboltické zvonice instalovány dva nové zvony. Pořízeny byly z výtěžku mnohaleté finanční sbírky podpořené i Česko-německým fondem budoucnosti.

Zvonice, která dříve bývala součástí areálu kostela sv. Kateřiny, zlikvidované v roce 1975, tvoří dominantu obce a její rekonstrukce nyní byla završena osazením středního zvonu Svatý Josef a hlavního zvonu Panna Maria, zhotovených ve zvonářské dílně Petra Rudolfa Manouška. Do Merboltic byly vráceny po 85 letech (původní zvony byly zrekvírovány).

Z merboltické zvonice se poprvé ozvaly ještě ten den v odpoledních hodinách. Vyzvánět budou společně se Svatou Kateřinou, zvonem, který sem byl již dříve osazen.

Administrátorem in materialibus obou těchto farností je Mgr. Marcel Hrubý. V příštím čísle Zdislavy si představíme další projekty záchrany památek, které v jeho farním obvodu probíhají.

Jana Michálková

Foto: Karel Pech

Úspěšná obnova českého pohraničí

Zveme vás na koncerty Mezinárodního hudebního festivalu Lípa Musica, které se budou konat od 20. září do 25. října 2014 na řadě míst naší diecéze. Záštitu nad festivalem Lípa Musica převzal litoměřický biskup Mons. Jan Baxant. Vybírat můžete z dvou desítek koncertů, v prodeji je již jen zhruba třetina vstupenek.

Lípa Musica

mezinárodní hudební festival
20. září – 25. října 2014

Mezinárodní hudební festival Lípa Musica se z původně lokálního, z České Lípy pocházejícího festivalu orientovaného na duchovní hudbu stal po letech významný hudební a společenský svátek, jehož příchod je s každým začínajícím podzimem netrpělivě očekáván. Na jeho festivalové koncerty vás srdečně zveme!

Lípa Musica

mezinárodní hudební festival
20. září – 25. října 2014

Program 13. ročníku MHF Lípa Musica:

ZAHAJOVACÍ KONCERT:

OPERNÍ GALA

sobota 20. září, 19.00 hodin
Česká Lípa, Kulturní dům Crystal
Štefan Margita – tenor
Filharmonie Hradec Králové
Marek Štílec – dirigent
F. Schubert / G. Donizetti / G. Bizet
G. Gershwin / P. I. Čajkovskij / P. Mascagni
F. Cilea / J. Offenbach / J. Strauss ad.

ARMIDA: PREMIÉRA MOBILNÍHO BAROKNÍHO DIVADLA

pondělí 22. září, 20.00 hodin
Česká Lípa, Kulturní dům Crystal
Florea Theatrum
Musica Florea a Hartig Ensemble
Marek Štrýncl – dirigent
G. Scarlatti
komorní opera ze zámeckého archivu Českého Krumlova pro sóla, balet a orchestr

LÍPA MUSICA DĚTEM: OTVÍRÁNÍ STUDÁNEK

úterý 23. září, 9.00 a 10.30 hodin
Česká Lípa, Jiráskovo divadlo
Severáček – liberecký dětský sbor ZUŠ
Martin Bárta – baryton
Pavel Soukup – vypravěč
B. Martinů / P. Eben / M. Uherek

THERE IS:

OSOBITÝ LONDÝNSKÝ FOLK

středa 24. září, 19.00 hodin
Česká Lípa, Centrum textilního tisku
Jono McCleery – zpěv, kytara

VARHANNÍ HUDBA

V PROMĚNÁCH STALETÍ

pátek 26. září, 19.00 hodin
Česká Lípa, bazilika Věch svatých
Bernhard Marx – varhany

J. S. Bach / D. Buxtehude / C. P. E. Bach
V. Petrali / E. Forrer / A. K. Winteler

SVATOVÁCLAVSKÝ KONCERT:

DOBRÁ MEDITACE

sobota 27. září, 19.00 hodin
Kamenický Šenov, kostel Narození sv. Jana Křtitele
Clarinet Factory

SVATOVÁCLAVSKÝ KONCERT:

IN FEMINEA FORMA: HUDEBNÍ PRAXE ŽENSKÝCH KLÁŠTERŮ

neděle 28. září, 17.00 hodin
Jezvě, kostel sv. Vavřince
Ensemble Musicaim
Karolina Brachman – umělecká vedoucí
Markéta Cukrová – alt, jako host
H. von Bingen / G. Baptista / C. Assandra
L. O. Vizzana / C. M. Cozzolani / B. Strozzi
A. Bembo / F. C. Romana
E. J. de la Guerre / C. Sessa

ROZJÍMÁNÍ O LÁSCĚ, ŽIVOTĚ

A SMRTI

úterý 30. září, 19.00 hodin
Cvikov, Kulturní centrum Sever
středa 1. října, 19.00 hodin
Nový Oldřichov, kostel sv. Kříže
Hradištan, Jiří Pavlica – umělecký vedoucí

SLOVANSKÉ TANCE

čtvrtek 2. října, 19.00 hodin
Šluknov, Zámek – Koncertní sál
Ivan a Lukáš Kláněšých – klavír
A. Dvořák

Z MÉHO ŽIVOTA

pátek 3. října, 19.00 hodin
Großschönau, evangelicko-luteránský kostel Waltersdorf
Zemlinského kvarteto
L. Janáček / B. Smetana / A. Dvořák

TRADIČNÍ KONCERT PŘI SVÍČKÁCH IL VIOLINO BOEMO

sobota 4. října, 19.00 hodin
Zahrádky, kostel sv. Barbory
Lenka Torgersen – housle
Václav Luks – cembalo
F. Benda / F. Jiránek / G. H. Stölzel

KOUZLO HARFY

neděle 5. října, 17.00 hodin
Kravaře, kostel Narození Panny Marie
Jana Boušková – harfa
B. Smetana / A. Dvořák / J. Suk
F. A. Rossetti ad.

SLAVNÉ BAROKNÍ KANTÁTY A MOTETA

čtvrtek 9. října, 19.00 hodin
Děčín, Zámek – Knihovni sál
Collegium 1704, Collegium Vocale 1704
Václav Luks – dirigent
J. S. Bach / H. Schütz / Ch. Bernhard

LUŽANSKÁ MŠE

sobota 11. října, 19.00 hodin
Stráž pod Ralskem, kostel sv. Zikmunda
Ensemble Inégál
Adam Viktora – umělecký vedoucí
Vladimír Roubal – harmonium
A. Dvořák / J. I. F. Biber

LUŽANSKÁ MŠE

neděle 12. října, 17.00 hodin
Schirgiswalde, kostel Mariä Himmelfahrt
Ensemble Inégál
Adam Viktora – umělecký vedoucí
Vladimír Roubal – harmonium
A. Dvořák

PÍSNĚ NĚMECKÉHO ROMANTISMU A SECESE

sobota 18. října, 19.30 hodin
Zittau, Radnice – Burgersaal
Martinů Voices
Lukáš Vasilek – umělecký vedoucí
J. Brahms / R. Wagner / G. Mahler

FANDANGO: PODMANIVÝ SVĚT TRADIČNÍHO ŠPANĚLSKÉHO TANCE

pondělí 20. října, 19.00 hodin
Doksy, Zámek
Ludovica Mosca – tanec a kastaněty
Lucie Guerra Žáková
Petra Žďárská – cembalo
J. H. d'Anglebert / A. Soler
A. Scarlatti / L. Boccherini

SVĚTOVÝ VELIKÁN KLAVÍRU

čtvrtek 23. října, 19.00 hodin
Teplice, Dům kultury
Gerhard Oppitz – klavír
F. Schubert / J. Brahms

LÍPA CANTANTES: PĚVECKÁ SOUTĚŽ

pátek 24. října, 17.00 hodin
Česká Lípa, foyer ZUŠ v České Lípě
Slavnostní koncert vítězů krajské pěvecké soutěže žáků ZUŠ vyhlášené festivalem

ZÁVĚREČNÝ KONCERT: Z NOVÉHO SVĚTA

sobota 25. října, 19.00 hodin
Nový Bor, Městské divadlo
Gerhard Oppitz – klavír
PKF – Prague Philharmonia
Tomáš Brauner – dirigent
L. van Beethoven: Klavírní koncert č. 5
Es dur op. 73 „Čísařský“
A. Dvořák: Symfonie č. 9 e moll op. 95,
B178 „Z Nového světa“

Bližší informace naleznete na internetových stránkách festivalu Lípa Musica: <http://lipamusica.cz>

Biskup Jan Baxant vysvětil dva nové jáhny

Za účasti nejbližších příbuzných a přátel přijali v sobotu 26. července 2014 jáhenské svěcení dva bohoslovci litoměřické diecéze – Mgr. et Mgr. Štěpán Smolen a Mgr. Lukáš Hrabánek.

Světitel a hlavním celebrantem mše svaté byl diecézní biskup Mons. Jan Baxant, koncebrovali generální vikář litoměřické diecéze P. Stanislav

Zleva: Štěpán Smolen a Lukáš Hrabánek

Příbyl CSSR, probošt svatoštěpánské katedrální kapituly preláta P. Jiří Hladík O.Cr., spirituál Arcibiskupského semináře v Praze P. Miloslav Kabrda SDB, českokrumlovský děkan P. Václav Pícha, kanovníci svatoštěpánské kapituly a kněží z Čech, Moravy i zahraničí. Slavnosti se účastnili bohoslovci z Prahy, Olomouce a bavorského Eichstättu.

Jáhensství je prvním stupněm kněžství (jáhen – kněz – biskup). Oba noví jáhni získávají po vysvěcení kompetence v duchovní službě – prvořadým úkolem jáhna je hlásat Boží slovo (např. předčítat z evangelia při mši svaté), ale kromě toho může křtít, oddávat, pohřbívat a vyučovat náboženství. Bývá také pověřován péčí o nemocné.

Mgr. et Mgr. Štěpán Smolen

Pochází z Českého Krumlova. Absolvoval Filosofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze (s ročním studijním pobytem v Belgii). Během formace v Arcibiskupském semináři v Praze (2010–2014) studoval Katolickou teologickou fakultu Univerzity Karlovy. Jáhenskou službu vykonává v Mladé Boleslavi.

Mgr. Lukáš Hrabánek

Pochází z Prahy. Absolvoval Katolickou teologickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze (jeden semestr v rámci tohoto studia strávil na univerzitě v Regensburgu). V současné době studuje licenciát v oblasti dogmatické teologie na Katolické univerzitě v bavorském Eichstättu. Jáhenskou službu vykonává v Jablonci nad Nisou.

Oba naše nové jáhny ještě coby studující bohoslovce jsme představili v letošní Zdislavě 01/2014.

Fotogalerie na straně 23

Jana Michálková

Vstupenky na festival jsou k dostání online na webu festivalu www.lipamusica.cz, v předprodejní síti Ticketportal nebo na www.ticketportal.cz. Lípa Musica poskytuje slevy studentům a seniorům nad 60 let ve výši 15 % a dětem do 15 let a držitelům průkazu ZTP a ZTP/P ve výši 50 %.

Zveme vás na další setkání u varhan

Za velkého zájmu veřejnosti proběhla letos v červnu první část setkání u ohrožených varhan, která v rámci dlouhodobého projektu „Za varhanami litoměřické diecéze“ pořádá diecézní organolog Mgr. Radek Rejšek.

Druhá řada dlouhodobého projektu „Za varhanami litoměřické diecéze“, jehož smyslem je představit širší veřejnosti především ty památné varhany v našich kostelech, které jsou z nějakého důvodu ohrožené, pokračuje představením tří nástrojů – jednoho restaurovaného a dvou relativně ohrožených, jež na pietní restaurování teprve čekají.

Jednotlivé akce se uskuteční přímo na kůrech kostelů u varhan a jejich součástí bude prohlídka nástrojů, předvedení jejich zvukových možností, prohlídka vnitřku, popularizační přednáška o jejich historii, nastínění řešení konkrétních problémů, malý koncert (pokud budou varhany v hratelém stavu) a diskuse.

Seznámení s problematikou a možnostmi získání prostředků na zachování našich památných varhan a jejich záchranu je prvotním smyslem tohoto projektu, stejně tak je ale jeho posláním návštěvníky jednotlivých akcí potěšit povznášejícím a ušlechtilým zvukem nástroje, jemuž se říká „královský“.

Na kůry kostelů v Jezvě, Benešově nad Ploučnicí a Tatobitech zavítaly desítky zájemců, aby se seznámily se stavem tamních ohrožených nástrojů.

Mnozí z nich podpořili projekt finančním darem, nákupem CD s varhanní hudbou či zakoupením pexesa vydaného právě pro tuto příležitost.

Projekt ovšem pokračuje. Už v polovině září se spolu můžeme setkat u varhan farního kostela Narození Panny Marie v Chabařovicích.

Sobota 13. 9. 2014

**Chabařovice (okr. Ústí nad Labem)
farní kostel Narození Panny Marie**

Velmi zajímavé varhany postavené Franzem Fellerem v letech 1823–1824, které byly již v 70. letech 20. století představeny v gramofonové edici Supraphonu „České a moravské barokní varhany“ dr. Jiřím Reinbergerem. V roce 2013 dokončil jejich restaurování Rudolf Valenta, takže návštěvníci akce budou mít možnost vidět a slyšet památný nástroj, který se podařilo za-

chránit pro budoucí generace. **Začátek akce je plánován na 14.30 hodin.**

**Sobota 27. 9. 2014
Bezno (okr. Mladá Boleslav)
farní kostel sv. Petra a Pavla**

Zvukově velmi pozoruhodné rokokové varhany jsou prací dvou varhanářů – Bedřicha Semráda ze Sedlece (1747) a Antonína Spiegela, který později k tehdy jednomanuálovému nástroji přistavěl pozitiv do zábradlí kůru. Tyto varhany uvedl v širší známost dr. Jiří

Reinberger, který na nich v 70. letech 20. století realizoval nahrávky pro gramofonové vydavatelství Supraphon. Po vloupání do kostela je částečně znehodnocena řezbářská výzdoba skříní, nástroj je silně napaden červotočem a brzké restaurování je naléhavým požadavkem pro jeho další zachování. **Začátek akce je plánován na 13.30 hodin.**

**Sobota 4. 10. 2014
Podbořany (okr. Louny)
farní kostel sv. Petra a Pavla**

Na našem území naprosto ojedinelá práce saských varhanářů T. a Ch. Dresselových (1750). Pro nás neobvyklé řešení prospektu již na pohled prozrazuje saský původ a jistě podobnosti s nástroji žitavského J. G. Tamitia nejsou náhodné. I přes řadu pozdějších nestylových zásahů mají tyto varhany velmi pěkný zvuk a patří mezi jedinečné varhanářské památky v naší diecézi. Žádoucí by bylo pietní restaurování s odstraně-

ním pozdějších změn a navrácením do původního stavu. **Začátek akce je plánován na 14 hodin.**

Na všech těchto zmiňovaných místech budou i tentokrát připraveny

předměty, jejichž zakoupením můžete finančně přispět na opravu ohrožených varhan v litoměřické diecézi: pexeso „Varhany litoměřické diecéze“ (50 Kč), CD „Varhany litoměřické diecéze“ (doporučená cena 240 Kč) a publikace Jana Tomička „Varhanáři Predigerové“, která vyšla u příležitosti 200. výročí narození nejvýznamnějšího představitele této varhanářské rodiny Josefa a 160. výročí úmrtí jeho otce Ignáce (doporučená cena 250 Kč).

Tatobity

Benešov nad Ploučnicí

S Radkem Rejškem

Za památnými varhanami kostelů litoměřické diecéze

Varhany farního kostela Narození Panny Marie v Chabařovicích jsou významnou památkou upomínající na činnost významné a dodnes nepříliš doceněné rodové manufaktury Fellerových z Libouchce. Varhanářský odkaz této dílny významně ovlivnil vkus a zvukový ideál severočeských varhanářů 18. a především pak 19. století, díky jemuž se tento stal charakteristickým a nezaměnitelným. Snad nejvýraznějším atributem tohoto ideálu je pozoruhodný konzervatismus vyznávající osvědčené barokně-klasicistní principy varhanářství, do posledního dechu a myslitelného momentu odmítajícího připustit nástup nové romantické estetiky. S odstupem času organologové (znalci varhan) hodnotí tuto skutečnost veskrze pozitivně, podobně jako muzikologové hodnotí lpění na tradičních principech u některých skladatelů, jejichž tvorba by se vzhledem k obecnému vývoji v hudbě mohla zdát být anachronismem, ale přesto je uznávána jako nepominutelný kamínek v mozaice dějin hudby.

Chabařovické varhany jsou připisovány významnému představiteli libouchecké varhanářské dynastie

Franzovi Fellerovi, který je podle věrohodných pramenů dokončil v roce 1824. Přes tento pozdní letopočet stavby má nástroj ještě vyložené barokní charakter a k barokně-klasicistnímu ideálu se jejich stavitel hlásí i jejich prostorovou koncepcí, rejstříkovou dispozicí a do značné míry i výtvarným řešením. Koncepce hlavního stroje s pedálem v jedné skříně na kůru a s pozitivem v zábradlí (často řešeným jako zmenšenina hlavního stroje) byla ve své době velmi efektní a oblíbená a varhanáři od ní

Setkání u obnovených chabařovických varhan

kostel Narození Panny Marie
sobota 13. září 2014
14.30 hodin

začali ustupovat právě s nástupem romantické estetiky, kdy začalo být na varhany pohlíženo jako na písňalovou analogii jednolitého orchestru.

Varhany farního kostela Narození Panny Marie v Chabařovicích poprvé uvedl v širší známost významný český varhaník dr. Jiří Reinberger, který si uvědomoval mimořádnou a nadčasovou hodnotu českého varhanářského odkazu a bez ohledu na tehdejší politické poměry začal v 60. letech 20. století naše památ-

né varhany propagovat především pomocí gramofonových nahrávek. V té době vznikla celkem tři gramofonová alba, každé čítající čtyři desky, na nichž jsou posluchačům představeny nejvýznamnější památné nástroje. S chabařovickými varhanami se zde můžeme setkat ve třetím albu, které nakladatelství Supraphon vydalo v roce 1978. Ač jde o nahrávku pozoruhodnou (skladby Girolama Frescobaldiho), nelze pominout, že svědčí o tehdy již značně sešlém stavu nástroje. Pisatel textu v průvodní brožuře sice taktně poukazuje na „mohutný“ zvuk varhan, ale současně taktně zamlčuje skutečnost, že „mohutnost“ tohoto zvuku je výsledkem značného rozladění.

Kdo se zabývá problematikou varhan, tak ví, že rozladěné varhany zní velmi agresivně, někdy až nepříjemně křiklavě. Tato nepříjemná agresivita zvuku často až překvapivě výrazně zaniká již při pouhém doladění nejvíce rozladěných tónů. A právě chabařovické varhany na zmíněném gramofonovém albu zní obzvláště „mohutně“ (taktně řečeno) a dnes by mnohý posluchač možná nevěřicně kroutil hlavou při porovnání této nahrávky se současnou realitou, kdy byl zvuk varhan pozoruhodně zkultivován restaurováním, které v roce 2013 dokončil Rudolf Valenta ze Zbraslavi. Zvuk nástroje se totiž změnil doslova k nepoznání. I to bylo pohnutkou k zařazení těchto významných severočeských památných varhan do projektu „Za varhanami litoměřické diecéze“, a to navzdory původnímu záměru představit širší veřejnosti především nástroje ohrožené, kterým hrozí zánik.

Již po roce běhu tohoto projektu se totiž ukazuje, že předvádět návštěvníkům pouze zanedbané trosky varhan není příliš rozumnou „politikou“ a je třeba, aby zájemci o varhany měli možnost vidět, jaká nádhera může vzejít z potenciálních trosek vzkříšených těsně před jejich zánikem. V Chabařovicích se toto podařilo. Prezentace obnovených chabařovických varhan se uskuteční v sobotu 13. září ve 14.30 hodin.

Radek Rejšek,
diecézní organolog a kampanolog
Foto: archiv autora

Krátké zprávy z diecéze

Relikvie sv. Jana Marie Vianneye připutuje také do Liberce

Ve dnech 13. až 23. září 2014 bude po České republice putovat relikvie srdce patrona kněží, arského faráře sv. Jana Marie Vianneye. V naší diecézi bude jediná příležitost k uctění této relikvie ve středu 17. září 2014 v kostele Nalezení sv. Kříže v Liberci.

V rámci libereckého zastavení je pro širokou veřejnost připraveno setkání, které bude v kostele Nalezení sv. Kříže (Malé náměstí, Liberec) probíhat od 17.15 do 22 hodin. Zahájeno bude slavnostním průvodem v 17.15 hodin. Po společném uctění relikvie bude následovat modlitba růžence a chvíle ticha k soukromé adoraci.

Bohoslužbě v 18 hodin bude předsedat generální vikář litoměřické diecéze P. Stanislav Příbyl CSsR, homilii pronese P. Frédéric Vollaud (tlumočení do českého jazyka je zajištěno). Před mší svatou i po ní bude v kostele příležitost k přijetí svátosti smíření. Po mši, zhruba od 19 do 22 hodin, bude v kostele možnost k individuálnímu uctívání relikvie, k tiché modlitbě a k rozjímání.

Zájemci mohou v sále budovy arciděkanství zhlédnout od 19.30 do 20.30 hodin francouzský film (s českými titulky) o tomto svěťci.

www.arcidiekanstvi-lbc.cz

V Loretě Rumburk se restaurují malby v ambitu a kaplích

Návštěvníci barokní sakrální památky se mohou sami přesvědčit, jak postupují restaurátorské práce v Loretě Rumburk. Záchrana severočeského barokního skvostu z 18. století probíhá od července do září přímo před jejich očima. Akademický

malíř Martin Martan restauruje dekorativní nástropní a nástěnnou výmalbu křížové chodby, která byla kolem loretánské kaple Panny Marie vybudována v letech 1743–1755. Klenby ambitu díky restaurátorům znovu pokrývají iluzivní rozety a geometricky ztvárněné rostlinné motivy se zlacenými detaily. Sto let staré malby z počátku 20. století pocházejí od akademického malíře Josefa Neumanna ml. z Horního Jindřichova u Rumburku. Letos byly zahájeny rovněž záchranné práce na výmalbě kaple Nejsvětější Trojice (1890) a kaple sv. Josefa (1932). Restaurování se dočká i nejvíce poničená nástěnná malba „Krista v Emazích“ v kapli Nejsvětější Trojice. Obnovu Lorety Rumburk ve výši 718 000 Kč v roce 2014 podpořilo Ministerstvo kultury, Město Rumburk a Římskokatolická farnost – děkanství Rumburk.

Restaurátorské práce na záchraně dekorativní výmalby křížové chodby Lorety Rumburk začaly v roce 2012. Dokončení prací se odvíjí od množství peněz, získaných na její obnovu. Celoročně přístupná barokní kulturní památka ve vlastnictví Římskokatolické farnosti – děkanství Rumburk se obnovuje od roku 1996. Zatím se na její záchranu podařilo zajistit 25,1 mil. Kč.

Rumburská Loreta byla postavena knížaty z Liechtensteinu jako svobodná kaple, jejíž správa byla svěřena kapucínům z přílehlého kláštera. Ti se o rozlehlý areál starali do roku 1950, kdy byl jejich klášter násilím zrušen.

Klára Mágrová, Rumburk

Vzpomínka na kněze Ladislava Kubička

Ve čtvrtek 11. září 2014 uplyne deset let od násilné smrti MUDr. Ladislava Kubička, kněze zavražděného na faře v Třebenicích.

Zádušní mši svatou bude v tento den ve zdejší kostele Narození Panny Marie od 17 hodin sloužit litoměřický biskup Mons. Jan Baxant. Po mši svaté bude následovat eucharistická adorace a modlitba u pamětní desky umístěné na budově fary.

Pěší smírná pout' , která se každoročně koná na jeho památku, proběhne v sobotu 13. září 2014. Začíná v 8 hodin modlitbou u hrobu otce

Ladislava na hřbitově v jeho rodném Kunštátu a pokračuje přes Voděraďy, Krhov, Oboru, Doubravici nad Svitavou, Holešín a Petrovice do Sloupu v Moravském Krasu, kde pout' vyvrcholí mší svatou v kostele Panny Marie Bolestné. Od 17 hodin ji tu bude slavit brněnský biskup Mons. Vojtěch Cikrle. Přibližně dvacetikilometrová trasa je každoročně naplněna modlitbou sv. růžence, zpěvem, korunkou k Božím milosrdenství a možností přijmout svátost smíření.

Foto: Karel Pech

V neděli 14. září ve 14 hodin následuje putování z Kunštátu na kopec „Kulišek“ mezi Rozsečí a Toubouř, s modlitbou Křížové cesty.

Osobní životopis

sepsaný Ladislavem Kubíčkem při příležitosti jeho jmenování sídelním kanovníkem svatoštěpánské kapituly v Litoměřicích.

(Čteno při slavnostním jmenování 6. 11. 2000 v katedrále sv. Štěpána)

„Narodil jsem se 3. 1. 1926 v Rachově na Podkarpatské Rusi, tenkrát v Československu, postupně v Maďarsku, pak v Sovětském svazu a nyní na Ukrajině. Pokřtěn jsem byl v Rachově – tenkrát v Košické diecézi – vodou Tisy doma, protože pro velkou zimu si netroufali mě odnést do kostela. Výuka náboženství ve škole byla jednoduchá: farář byl Maďar a nerozuměl česky a já nerozuměl maďarsky. Rodiče mě naučili se modlit, ale do kostela nechoďili. Gymnázium jsem studoval v Brně, kde jsem se stal ministrantem u sv. Tomáše jako náš děkan P. Bezděk, pod vedením nynějšího

profesora v Prešově, Novotného.

Maturoval jsem v roce 1945 – po ročním přerušení v důsledku německé okupace – a začal studovat medicínu. V roce 1948 jsem začal studovat zároveň teologii v Brně. V tomtéž roce jsem byl vyloučen ze studia medicíny a pracoval jsem jako pomocná síla v nemocnici v Moravské Třebové a zároveň jsem vedl Katolickou akci mezi studenty. Na příkaz ministerstva jsem po roce pokračoval ve studiu medicíny a promoval v roce 1950. Působil jsem pak jako lékař na různých místech jihlavského kraje.

Mezitím jsem prodělal základní vojenskou službu, kterou jsem nastoupil ve Škole pro důstojníky v záloze, ale při prověrce jsem byl přeřazen k elitním útvarům PTP, kde jsem také získal zkušenosti v práci na šachtě na Kladensku. Vojnu jsem ukončil na svátek sv. Kateřiny v hodnosti vojína. V roce 1959 byl se mnou rozváznán pracovní poměr ve státním zdravotnictví pro nepřátelský poměr k lidové demokratickému zřízení a nastoupil jsem na brigádu na šachtu v Karvině, kde jsem absolvoval havířský kurz. Tam jsem byl také zatčen – údajně jsem byl vedoucím dvou protistátních skupin, které se scházely jen k modlitbě a náboženské činnosti. Byl jsem odsouzen pro podvracení republiky. Po propuštění na amnestii jsem pokračoval v práci na šachtě a po úmrtí maminky jsem přešel do Kamenoprůmyslu v Letovicích, kde jsem v Závodní škole práce získal kvalifikaci lisovače a brusiče umělého kamene.

Mezitím jsem byl tajně vysvěcen na kněze biskupem Trochotou v Praze a v roce 1969 jsem byl ustanoven do duchovní služby, kterou jsem vykonával na různých místech diecéze.

Jelikož jsem byl krajským církevním tajemníkem Dlabalem označen za nejsocialističtějšího kněze, mám radost, že mohu být připočten ke slavné svatoštěpánské kapitule právě v předvečer Velké říjnové.

Vidím v tom i důkaz vítězství pravdy nad pavědeckou lží, vítězství Boží vůle nad pýchou mocipánů, kteří mně v kriminále prorokovali, že do kostela přestanu chodit.“

Webové stránky **Pater Ladislav** s texty, fotografiemi, audio a videozáznamy: <http://mujweb.cz/pater.ladislav/>

Jana Michálková

60. výročí kněžského svěcení Jaroslava Vyterny

R.D. Jaroslav Vyterna, emeritní mělnický probošt, slavil 4. srpna 2014 60. výročí kněžského svěcení.

Hlavním celebrantem děkovné mše svaté, která se konala v neděli 3. srpna v katedrále sv. Štěpána, byl apoštolský exarcha Mons. Ladislav Hučko. Koncelebrovali kněží a přátelé P. Vyterny, z nichž velká část je členy Kněžské společnosti Svátého kříže (tato společnost je spjata s osobní prelaturou Opus Dei), a rovněž děkan svatoštěpánské kapituly, prelát Karel Havelka.

Jaroslav Vyterna byl tajně vysvěcen na kněze 4. srpna 1954 v kostele sv. Václava v Kladně–Rozdělově. Jako kněz působil v litoměřické diecézi, posledních deset let své kněžské služby (1992–2002) na Mělnici.

Koncem července oslavil R.D. Jaroslav Vyterna 87 let života. Do dalších let mu přejeme hojnost Božího požehnání.

Jana Michálková

Křížová cesta na Klokočce

V blízkosti kaple sv. Stápana na Klokočce u Mnichova Hradiště byla letos na jaře instalována křížová cesta. V sobotu 2. srpna 2014 při poutní mši svaté ji za účasti několika desítek poutníků požehnal litoměřický biskup Mons. Jan Baxant.

Kaple Klokočka se nachází na červené turistické značce asi 5 km jihozápadně od Mnichova Hradiště. Jmenuje se podle obrovského klokoče vyrůstajícího nad zázračnou studánkou. Byla postavena hraběnkou Marií Markétou z Valdštejna v roce 1724 vedle prosté dřevěné svatyně a zasvěcena sv. Stápanovi, patronovi nemocných dnou. Na kamenné terase před kaplí se nacházejí sochy sv. Ivana a sv. Jana Nepomuckého. Pod terasou je pramen. Lázně z 18. století byly časem zrušeny

a hlavní lázeňská budova přestavěna na dodnes stojící myslivnu. Poutě od května do října se slaví každou první sobotu v měsíci.

Jana Michálková

Svatováclavské slavnosti v Jedlce

Zveme vás na svatováclavské slavnosti v Jedlce spojené s požehnáním vzácného ztraceného obrazu sv. Barbory ze zbořeného kostela ve Valkeřicích.

Foto: Jaroslav Dostál

Obraz byl odcizen už v roce 1968 a v České republice se objevil zcela nečekaně až koncem roku 2012. Aktivitou právního odboru Biskupství litoměřického se ho neponičený podařilo mimosoudně vrátit letos v květnu zpět do naší diecéze.

Slavnostní bohoslužba, při které bude zrestaurovaný obraz od malíře Kryštofa Viléma Tietzeho z původního hlavního oltáře kostela ve Valkeřicích požehnan, začíná v 10 hodin. Hlavním celebrantem mše svaté je P. ThLic. Stanislav Příbyl CSsR, generální vikář litoměřické diecéze.

O hodinu později si můžete vyslechnout koncert pěveckého souboru Hvězda z České Lípy pod vedením Marty Bogarové.

Jana Michálková

Poutní místo Horní Police má vlastní internetové stránky

Poutní místo Horní Police má vlastní, již profesionálně udělané internetové stránky. Jsou v české a německé mutaci. Naleznete je na adresách:

www.marianskapolice.cz
www.mariapolitz.cz

Stránky by měly být čitelné na mobilním telefonu či tabletu stejně jako na počítači.

Jak jsem se učil být farářem IV.

První křtini

Hned při pondělku dopoledne přišla mladá žena se třemi dětmi, a že by je chtěla všechny naráz pokřtít. Napsal jsem s ní zápis, při kterém jsem vyslechl, že tatínek je z Kostomlat nad Labem a pracuje jako dělník v JZD na opravách zemědělských strojů. Maminka nebyla ona mladá žena, která s dětmi přišla, ta byla sestra otce dětí, tedy jejich teta. Před léty se odstěhovala na druhý konec republiky, kde se vdala. Její život neprobíhal zdaleka tak, jak si představovala na začátku manželství.

Léta ubíhala, ale děti se nedostavovaly. Manželé stále pokukovali po adopci. Něco je však od ní zdržovalo. Jednou to byla ona, která se bála, že by měla přijmout dítě, které může mít nepřijatelné návyky, nebo geny, které vedou ke kriminalitě. Jindy to byl manžel, který namítal, že se to nemusí povést, a na tento život, že si již zvykl, proč by ho měli měnit! Náhle přišla smutná zpráva od bratra z Čech. Stala se tragédie. Manželka mu skonala při neopatrném přikládání do kamen. Vzplála na ní silonová šatová zástěra, přes veškerou snahu lékařů se jí nepodařilo zachránit. Bratr je sám a má dvě holčičky a chlapčeka-miminko.

Pohřeb, který vykonal ještě můj předchůdce, byl prý velmi smutný. I pan děkan byl tak pohnut, že nemohl téměř mluvit. Zakrátko se odstěhoval na penzi a já zůstal před skutečností pokřtít již v neděli tři sirotky. Totiž bezdětná teta se s manželem rozhodli, děti vzít za vlastní k adopci. Pouze sedmiletá nejstarší Eliška chtěla zůstat s tatínkem. Čtyřleté děvčátko s několikaletým chlapcem putovali se strýcem a tetou na Slovensko. Co by tomu řekla tchýně, kdybych jí přivedla do baráku nepokřtěné děti! Děti musí být pokřtěny, a to i nejstarší. Viděl jsem, že ona nastávající maminka má nejen šlechetné a dobré srdce, a nechce tchýni zaskočít, ale je také žena činu. Její naléhavá prosba byla opravdová, a tak jsem hnedle v třetí neděli mého působení měl při mši svaté křtini. Teta i strýček šli oba ke svaté zpovědi. Začali své rodičovství vážně. Měl jsem z toho dobrou zkušenost, ale také duchovní zážitek.

Po evangeliu děti s tetou nesly obětní dary. Pozdvihl jsem je jedno po druhém nad oltář a obětoval chleba a víno, obě holčičky, miminko, strýce a novou maminku Pánu Bohu.

Kostel byl dojat. Slzy lidé mačkali nejen v lavicích, ale snad i všichni svatí na oltářích. Ještě po letech mi byl tento

okamžik připomínán. Škoda, že malého Jendu jsem viděl naposledy před třiceti lety, když přijel do Čech na výlet. Jistě prožili hezké dětství i dospívání.

Křest je nejkrásnější svátost, protože nechává na duši nesmazatelné znamení Boží milosti. Nedá se nikdy zrušit, ale je třeba je celý život leštit.

WV
(další ze vzpomínek jednoho z kněží naší diecéze)

Napsali jste...

Záchrana sochy Panny Marie

Kanovník litoměřické svatoštěpánské kapituly Martin Davídek požehnal v pátek 15. srpna 2014 u obce Rašovice na Úštěcku restaurovanou sochu Panny Marie. Ta byla vedena jako ztracená památka a má docela zajímavý příběh.

Foto: Mirko Mojžíšek

„Objevena byla u plotu jedné z chalup v Rašovicích. Vrchní část těla chyběla, socha byla bez hlavy a krku. Majitel objektu nám ji ochotně předal, a tak mohla být poté, co jsme získali dotaci, opravena,“ říká zastupitel města Úštěk Petr Elíšek. Po restaurování byla socha počátkem prosince loňského roku vrácena zpět na své původní místo, na opravený podstavec v polích za obcí Rašovice, poblíž odbočky na hrad Helfenburk. Slavnost žehnání tu nyní připomíná pamětní tabulka, která byla vložena do základové desky podstavce.

Archivář biskupství Martin Barus dohledal v tzv. Soupisu kaplí, soch a křížků, který nechala konzistoř zpracovat v roce 1835, že socha byla vztýčena *Josephem Linkem z č.p. 9 v Rašovicích*, přičemž aktuálně o sochu pečuje *Franz Linke z č.p. 9*. U zápisu byla poznámka, že socha byla *zohavena Rusy tak, že jí „setnuli“ hlavu* (podle Martina Baruse se pravděpodobně jednalo

o ruské vojsko, které zde v širokém regionu pobývalo před bitvou u Lipska v roce 1813). Z nápisu na podstavci pak vyplývá, že donátor dílo věnoval své ženě Anně.

Za pomoci dotace Ministerstva kultury ČR a vlastních finančních prostředků nechalo město Úštěk kromě sochy Panny Marie opravit ještě sochu sv. Jana Nepomuckého. Obě restauroval akademický sochař a restaurátor Jan Brabec z Prahy pod dohledem Národního památkového ústavu v Ústí nad Labem.

Socha sv. Jana Nepomuckého byla po restaurování vrácena na původní místo, nachází se v ulici 1. máje v Úštěku nedaleko od poštovního úřadu.

Jana Michálková,
s využitím zprávy Petra Elíška

Návrat sochy sv. Václava do Lovosic

Letos v měsíci září tomu bude již čtrnáct let, co se do Lovosic po 42 letech navrátila socha sv. Václava, patrona a ochránce české země, kterému je v Lovosicích zasvěcen kostel a pojmenováno náměstí. A právě na toto náměstí byla umístěna.

Socha sv. Václava byla za tónů písně „Svatý Václave, vévodo české země“ a dělových salv slavnostně odhalena 30. září 2000. Za přítomnosti tehdejšího lovosického kněze Antonína Košmidka ji vysvětil Mons. Milan Bezděk, který v letech 1966 až 1978 působil v Lovosicích jako farář.

Podle datování na pískovcovém soklu lze předpokládat, že korintský sloup se sochou sv. Václava v podživotní velikosti pochází z roku 1707. V dochovaných archivních zprávách se můžeme dozvědět, že původně stávala před historickou radnicí. Po požáru roku 1845, který zasáhl město, byla socha přemístěna severněji o 80 metrů a byla osazena na nový, dva metry vysoký masivní podstavec. Sv. Václav na svém místě přestál dvě světové války. Po 113 letech, rozhodnutím pracovníků MNV v Lovosicích v roce 1958, byl celý památník nešetrně rozebrán na jedenáct kusů a převezen do Třebenic. Zde za absidou luteránského kostela (dnešní Muzeum českého granátu) byly jednotlivé části během let zahrabány v zemi a některé zabetonovány.

Na tom, že se mohl sv. Václav opět vrátit v pořádku do Lovosic, nese své zásluhy také akademický sochař Libor Pisklák z Třebenic, který sochu restauroval. V jeho zprávě se můžeme dočíst i to, že socha s podstavcem jsou ze mšenského pískovce, a také to, v jakém hrozném nálezkovém stavu socha i podstavec byly a které části musely být doplněny či zcela nově nahrazeny. Kámen použitý na podstavec i samotnou sochu sv. Václava pochází z lomu nazývaného Brožova skála. Pískovec se zde lámal již ve 14. století a sochy z tohoto lomu stojí také na Karlově mostě v Praze.

Svatováclavský sloup v Lovosicích je dosti unikátní. Výška spodního podstavce je 205 centimetrů, výška podstavce s reliéfy je 120 centimetrů a jsou na něm zobrazeni sv. Vojtěch, sv. Ludmila, sv. Josef a sv. Jan z Nepomuku. Sloup samotný měří 250 centimetrů a socha sv. Václava měří 110 centimetrů. Celková výška svatováclavského sloupu tedy činí 6,85 metru.

Lovosice se ještě do poloviny 70. let 20. století mohly pochlubit také další sochou sv. Václava, která byla umístěna v kostele, po pravé straně v presbytáři, nad postranním vchodem do sakristie. Bohužel, dnes je již dřevěná socha v takovém stavu, že pro její návrat na původní místo by byl nejdříve vhodný restaurátorský zásah, na který

se doposud nepodařilo shromáždit dostatečné množství peněz. A tak i tato lovosická památka prozatím čeká na to, až jednou přijde její čas.

Podle dostupných materiálů sepsal
Martin Ladislav Brůža
Fotografie poskytl Miroslav Hvorka
kráceno

Použitý materiál:

- Lovosický dnešek, listopad 2007, *Tři století nás chrání socha sv. Václava, Eva Hozmanová*
- Lovosický dnešek, únor 2001, *Korintský sloup svatého Václava, Miroslav Nesvarba*
- Restaurátorská zpráva, sv. Václav Lovosice, akad. sochař Libor Pisklák

Duchovní obnova v Jiřetíně

Sestry Kongregace Dcer Božské Lásky vás zvou na duchovní obnovy, které budou probíhat od září do prosince letošního roku v Jiřetíně pod Jedlovou. Duchovní obnovy jsou určeny všem zájemcům.

10. – 12. 9. 2014

téma: „Ctnosti a neřesti“

exercitátor: P. Pavel Koudelka SJ
začátek – středa: obědem 12.00 hod.
konec – pátek: obědem 12.00 hod.
cena: 830 Kč

18. – 21. 9. 2014

téma: „Život v církvi Kristově“

exercitátor:
J.M. can. ICLic. Martin Davídek
začátek – čtvrtek: večerí 18.00 hod.
konec – neděle: obědem 12.00 hod.
cena: 1 140 Kč
Přihlášky do 11. 9. 2014

13. – 16. 11. 2014

téma: „Svátost smíření jako cesta ke svobodě“

exercitátor: R.D. ICLic. Radek Vašínek
začátek – čtvrtek: večerí 18.00 hod.
konec – neděle: obědem 12.00 hod.
cena: 1 140 Kč
Přihlášky do 6. 11. 2014

20. – 23. 11. 2014

téma: „Kristus – Král života“

exercitátor: R.D. ICLic. Pavel Andrš
začátek – čtvrtek: večerí 18.00 hod.
konec – neděle: obědem 12.00 hod.
cena: 1 140 Kč
Přihlášky do 13. 11. 2014

11. – 14. 12. 2014

téma: „Život v církvi Kristově“

exercitátor:
J.M. can. ICLic. Martin Davídek
začátek – čtvrtek: večerí 18.00 hod.
konec – neděle: obědem 12.00 hod.
cena: 1 140 Kč
Přihlášky do 4. 12. 2014

Kontakt

Penzion Kongregace Dcer Božské Lásky
Kláštérní 254
407 56 Jiřetín pod Jedlovou
tel.: (+420) 412 379 350, 739 258 166
e-mail: kdbl.jiretin@volny.cz
http://mujweb.cz/kdbl.jiretin/

V letošním roce byla Biskupstvím litoměřickým zřízena Česko-německá mateřská škola sv. Zdislavy, jejímž provozovatelem je Diecézní charita Litoměřice. Vybudována byla v nově zrekonstruovaných prostorách sídla Diecézní charity Litoměřice v ulici Kosmonautů. O této mateřské škole nám nejvíce prozradí paní Mgr. Milena Brázdilová, její nová ředitelka.

Stala jste se ředitelkou církevní mateřské školy. Jaké máte zkušenosti ve vzdělávání, případně ve spolupráci s církevními organizacemi?

Učila jsem dvacet tři let na základní škole, lektorovala jsem programy a projekty pro učitele, další zkušenosti a rady pro naši mateřinku vděčně sbírám od mých kamarádek, které učí v civilních i církevních mateřských školách. Zkušenosti s výchovou dětí mám i z vlastního mateřství a také ze soužití s našimi třemi vnoučátky. V křesťanských církvích mám mnoho přátel, ráda se účastním nejen mší a shromáždění, ale také vyučování, kurzů a dalších akcí. Věřím, že i v litoměřické diecézní charitě najdu nové přátele mezi kolegy, kteří již od mého nástupu jsou velmi vstřícní a kdykoli ochotni pomoci.

podobě přístupné dětem, tzn. příběhy z Bible pro děti, a pak především v každodenních situacích tak, abychom je zcela nenásilně vedli vlastním příkladem, abychom děti naučili, jak se chovat k lidem, sami k sobě, k přírodě. Jsem přesvědčena, že především láska musí být tím hlavním nástrojem výchovy, to je i naše krédo – „Výchova je záležitostí srdce“. Svým příkladem snad dětem ukážeme našeho Pána Ježíše nejlépe. Proto bychom rádi po adaptačním období v září, až si na sebe spolu s novými dětmi zvykneme, zařazovali postupně i krátké, dětem srozumitelné a spolu s dětmi vytvářené modlitbičky, tedy poděkování za dar jídla, přání pro dnešní den, přání na rozloučenou, před spaním. Naším cílem je dát dětem základy křesťanských hodnot, které mohou pomoci v nacházení vyššího smyslu života, než je dnes obvyklý spotřební životní styl.

Škola je ale zároveň česko-německá. Znamená to, že učitelé budou rodilí mluvčí?

Já i mí kolegyně jsme Češi, ale němčinu ovládáme. S němčinou se děti budou setkávat přirozenou cestou, a to při návštěvách a stážích studentů z drážďanské diecéze, později, až budou připraveny na delší výjezd mimo školku a od rodiny, i při výměnných pobytech v Německu, kde díky výborným vztahům obou diecézí se nám ukazuje mnoho příležitostí k navazování vztahů s německými školami. Máme také přihlášeno několik nových dětí z bilingvních rodin, což je další velmi přirozená cesta, jak se děti v rozhovorech se svými vrstevníky začnou „nenápadně“, nenásilně němčinu učit. Vzhledem k věku dětí ve školce není ani klasická výuka možná, úspěšně ji lze ovšem nahradit hravými formami říkadel, písniček, her. Samozřejmě je nutné

myslet zvláště u nejmladších dětí především na zvládnutí mateřštiny.

Proč zrovna němčina?

Díky globalizaci je dnes považována za mezinárodní dorozumivací jazyk angličtina, ovšem v příhraničí s Německem, kde i mnozí dospělí hledají nové pracovní příležitosti či obchodní partnery pro své firmy, by bylo škoda tuto příležitost opominout. Vždyť děti jednou v budoucnu budou moci studovat a pracovat v německy mluvících zemích a nyní jejich rodiče, kterým také chceme kurzy němčiny nabídnout, mohou znalostí němčiny navýšit svou konkurenceschopnost na trhu práce a rozšířit si tak své možnosti uplatnění. To je pro region s poměrně vysokou nezaměstnaností myslím dost podstatná věc.

Mohla byste nám přiblížit vzdělávací kurzy pro rodiče dětí?

Mám v plánu pravidelná setkávání s rodiči, nejen formální třídní schůzky, ale i tvůrčí dílny, v nichž bychom se radili, učili, vyměňovali zkušenosti, jak si s dětmi lépe rozumět, jak na to, když dítě tzv. neposlouchá, jak nastavit vzájemně hodnotnější vztahy, jak zdravěji žít. Lektorovala jsem kurzy osobnostního rozvoje a mnohé poznatky a aktivity zde lze velmi dobře uplatnit jak pro přímou práci s dětmi, tak také v seminářích pro rodiče. Věřím, že jim mohou prospět v jejich rodinách i v zaměstnání či podnikání.

A k tomu jsme schopni nabídnout kurzy němčiny a případně také an-

gličtiny pro rodiče i další zájemce např. z řad rodinných příslušníků.

Jaké jsou požadavky pro přijetí dítěte?

Kromě samozřejmě zdravotní způsobilosti dítěte, kterou potvrzuje pediatr, musíme požadovat, aby děti přijímané do školky zvládaly základní hygienické návyky. Podle zákona jsme povinni přijímat již děti od dvou let věku, na což jsme samozřejmě připraveni, ovšem dle hygienických norem nemůžeme přijmout děti s plenami. Proto toto drobné omezení. Pochopitelně se těšíme na všechny naše nové přírůstky, a i proto, že se hlásí přibližně třetina dvouleťáčků, se snažím zajistit navýšení finančních prostředků pro udržení tří učitelů, jen tak totiž můžeme zabezpečit individuální péči i pro takto malé děti.

Je pro vás důležité či žádoucí, aby dítě pocházelo z křesťanské rodiny?

Neklademe si tuto podmínku a nemyslím si, že by bylo vhodné se takto oddělovat od většiny společnosti, naopak jsem přesvědčena, že právě běžný kontakt dětí z křesťanských a nevěřících rodin je příležitostí k šíření vyšších etických principů a evangelia lásky a pokoje do společnosti, která je tolik potřebuje. Děti samy se tak mohou stát nástrojem k probuzení celé rodiny. Jsme otevřeni všem, kteří tyto principy respektují. Jsem potěšena právě rodiči, kteří, ač sami nevěřící, k nám přihlašují své děti s tím, že chtějí takto své děti vychovávat. Jen houšť!

Jaká je kapacita mateřské školy?

Maximální počet dětí pro nový školní rok je dvacet čtyři.

Jak vypadá takový celý jeden den ve vaší mateřské škole?

Ráno děti přicházejí v době mezi půl sedmou a půl devátou. Učitel dohlíží na volnou hru dětí a věnuje se individuálním rozhovorům o jejich zážitcích. Následuje úklid hraček, svačinka a krátké protažení, po něm v devět hodin začíná zhruba půlhodinová společná výchovně vzdělávací fáze podle školního vzdělávacího programu. Po hygieně děti odcházejí na vycházku nebo na školní zahradu k pohybovým a herním aktivitám.

Mezi půl dvanáctou a dvanáctou hodinou obědváme, po vykonání hygieny se děti ukládají k odpolednímu odpočinku či spánku, který je navozen četbou pohádky či vypra-

vováním příběhů. Starší děti rády pomáhají s přípravou „pelíšků“ a učí se tak domácím pracím.

Odpoledne patří svačince, volnější hram pod vlastní volby dítěte, vzájemné komunikaci. Po půl třetí si pro děti postupně přicházejí rodiče a náš společný den končí přáním na rozloučenou. Mateřská škola se uzavírá v půl páté.

Plánujete pro děti i program mimo prostory budovy?

Kromě běžných procházek přijde na řadu po ukončení adaptačního období malý, přibližně půldenní, později celodenní výlet. Snad někdy koncem zimy či na jaře budou děti připraveny absolvovat třeba delší cestu s přespáním, například v nedalekém Naundorfu, kde máme díky paní ředitelce Diecézní charity Růženě Kavkové možnost ubytování s programem společně s německými dětmi.

V příštím roce bych pak chtěla tento program rozšířit o ozdravné pobyty, protože na Litoměřicku, ač je nazýváno Zahradou Čech, nevládne právě nejlepší ovzduší. Budu se proto snažit zajistit finanční prostředky pro uskutečnění školky v přírodě, ideálně též pro pobyty na horách či u moře.

Jakým způsobem zde probíhá stravování dětí a je možné jim zajistit i speciální diety?

Celodenní stravování, tj. dopolední přesnídávky, oběd a odpolední svačinky, nám zajišťuje ve vysoké kvalitě kontrolované dietoložkou, ve štědrém množství a za velmi dobrou cenu Farní charita Litoměřice, s jejímiž službami jsme velmi spokojeni.

Po projednání s dodavatelem bude možné zajistit také dietní stravu.

Jaké jsou finanční požadavky na rodiče dítěte?

Vybíráme poplatek za vzdělávání, takzvané školkovné, ve výši dva tisíce korun, což je ve srovnání s jinými soukromými školkami více než přijatelné a konkurenceschopné. Poplatek bude přiměřeně snížen, pokud dítě bude docházet méně než deset dnů v měsíci či jen na část dne.

Cena celodenního stravného bude činit přibližně padesát korun, odstupňováno podle věku dítěte a podle toho, zda

ve školce pobude celý den či jen dopoledne.

Můžeme říct, že příjmy od rodičů dětí na celkový provoz školky nejsou dostatečné. Jakým způsobem tedy zajišťujete financování provozu?

Zažádala jsem pochopitelně o státní dotaci na Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Kromě toho plánuji oslovovat nadační fondy především s cílem pomoci rodinám v aktuální finanční tísní, které však velmi stojí o křesťanský styl výchovy, abychom jim umožnili přispět na školné a aby děti mohly navštěvovat naši mateřskou školu.

Dnešní doba je i pro školství ve znamení hledání finančních zdrojů. Věřím, že náš program a vize osloví také moudré mecenáše a sponzory, kteří vědí, že nejlepší investicí je investice do dětí, tedy do budoucnosti naší společnosti. Těším se, že je k nám brzy budeme moci pozvat na návštěvu.

Velice vám děkuji za rozhovor.

*Ptala se Miroslava Holemá,
Diecézní charita Litoměřice
Foto: archiv DCH Litoměřice*

Kontakt:

Kosmonautů 2022, 412 01 Litoměřice
Tel.: 733 755 808, 416 531 346
E-mail: skolkazdislava@centrum.cz

Dobrý den,

tímto bychom chtěli poděkovat učitelskému sboru ve školce Zdislava v Litoměřicích za velkou pomoc s Lukáškem.

Lukášek přišel do školky v době, kdy měl problémy s komunikací s okolím. Skoro nemluvil. Po přibližně jednom měsíci vše dohnal.

Se školkou jsme absolutně spokojeni a nemáme žádné výhrady. Naše zkušenosti můžeme porovnávat se školským státním zařízením, a tudíž si dovolujeme tvrdit, že školka „Zdislava“ patří k nejlepším školkám v Litoměřicích.

(z děkovného dopisu rodičů jednoho z dětí, které mateřskou školu navštěvuje)

Když se řekne církevní mateřská škola, lze si představit mnohé. Jaký bude průběh křesťanského vzdělávání v rámci vaší mateřské školy?

Ano, především rodiče z nevěřících rodin mi kladou podobné otázky. Zda dětem budeme číst z Bible, zda se budou „muset modlit“. Vlastně si asi nedovedou představit, co křesťanská výchova obnáší. Samozřejmě četba z Písma svatého by měla být součástí programu výchovy, ovšem v upravené

Pozvánka na diecézní setkání Modlitby matek

Zveme všechny maminky i babičky na diecézní setkání hnutí Modlitby matek, které se koná v sobotu 20. září 2014 v Liberci. Setkání bude probíhat v budově arciděkanství v Liberci (Kostelní 9/7) od 15 hodin do 19 hodin.

Program:

- 15.00 hodin – setkání s koordinátorkami MM
- 16.00 hodin – společná modlitba matek, společné pohoštění, diskuze
- 18.00 hodin – mše svatá

Všechny maminky i babičky, jste srdečně zvány. Setkání je zcela nezávazné. Blíže informace: Jolana Těmínová (mob.: 724 171 369)

Hnutí Modlitby matek: www.modlitbymatek.cz

Bible v liturgii

Zveme k poslechu pořadů „Bible v liturgii“, které pro vás připravuje České katolické biblické dílo ve spolupráci s rádiem Proglas. Projekt vznikl v letech 2000–2008. Připravovalo ho množství teologicky vzdělaných dobrovolníků.

Jedná se o výklady k jednotlivým liturgickým čtením vždy z následující neděle – podle perikop pro liturgický rok církve. V pondělí se podrobně zabýváme prvním čtením, v úterý žalmem, ve středu druhým čtením, ve čtvrtek evangeliem a páteční pořad je věnován tématu, které všechna čtení spojuje nebo liturgickému svátku.

Nezapomeňte od pondělí do pátku ve 20.15 hodin naladit frekvenci rádia Proglas (v litoměřické diecézi je to frekvence 97,9 FM z Ještědu) a připravit se tak na nedělní liturgii.

www.biblickedilo.cz

Z diáře Mons. Jana Baxanta

- 1. 9. 8.00 hod. Zahájení školního roku, ZŠ Antonína Bratřovského, Jablonec nad Nisou
- 1. 9. 14.00 hod. Návštěva sester Congregatio Jesu, Horní Maxov
- 5. 9. 18.00 hod. Pastorační návštěva, Frýdlant
- 6. 9. 10.00 hod. Setkání s katecheti, DDKT, Litoměřice
- 7. 9. 10.30 hod. Setkání s rodáky, Vierzehheiligen, SRN
- 8. 9. 11.00 hod. Setkání s dobrodinci diecéze, Mladá Boleslav
- 11. 9. 17.00 hod. Vzpomínka na + P. MUDr. Ladislava Kubička, Třebenice
- 13. 9. 16.00 hod. Slavnost Řádu sv. Lazara, Hejnice
- 14. 9. 10.00 hod. Pastorační návštěva – birmování, Liberec-Rochlice
- 16. 9. 10.30 hod. Setkání s kněžími, Litoměřice
- 20. 9. 10.00 hod. Jáhenské svěcení, Bozkov
- 21. 9. 9.30 hod. Pastorační návštěva – birmování, Liberec, arciděkanství sv. Antonína Velikého
- 24. 9. 10.00 hod. Kněžský den, Litoměřice
- 25. 9. 10.00 hod. Taizé – setkání, Litoměřice
- 26. 9. 16.00 hod. Setkání s oceněnými výtvarné a fotografické soutěže Noci kostelů, Litoměřice
- 28. 9. 10.00 hod. Svatováclavské poutní slavnosti, Stará Boleslav
- 30. 9. – 1. 10. Setkání nemocničních kaplanů, Velehrad

Z diáře P. Stanislava Příbyla CSSR

- 1. 9. 8.00 hod. Zahájení školního roku, Gymnázium Varnsdorf
- 14. 9. 10.30 hod. Mše svatá – Familientag, Naundorf, SRN
- 17. 9. 18.00 hod. Mše svatá, kostel sv. Kříže, Liberec
- 21. 9. 9.00 hod. Mše svatá s žehnáním CD, kostel Všech svatých, Litoměřice
- 21. 9. 12.00 hod. Žehnání zvonů a mše svatá, Jeníkov
- 27. 9. 10.00 hod. Požehnání obrazu sv. Barbory, mše svatá, kostel sv. Anny, Jedlka
- 28. 9. 15.00 hod. Poutní mše svatá, kostel sv. Václava, Paseky nad Jizerou

Diáře aktuálně na www.dltm.cz

PŘEDPLATNÉ

Diecézní časopis Zdislava

- v roce 2014 vyjde deset čísel
- cena 1 ks je 20 Kč

Časopis si můžete buď předplatit, nebo zakoupit přímo u vás ve farnosti. Pokud nás kontaktujete, zašleme vám požadované číslo poštou.

Objednávky:

- písemně na adrese Redakce Zdislava, Dómské náměstí 9, 412 88 Litoměřice
- e-mailem na zdislava@dltm.cz
- telefonicky na (+420) 416 707 535-6

PŘEDPLATNÉ

JABOK - Vyšší odborná škola sociálně pedagogická a teologická

KVALIFIKACE – PROFESNÍ A OSOBNOSTNÍ FORMACE – KŘESŤANSKÝ ŽIVOT
kurzy pro pracovníky farností, charit, církevních škol i širokou veřejnost

Kvalifikační kurzy:

Pedagog volného času / asistent pedagoga (120 hod.)

- 4. 10. 2014 – 28. 2. 2015, soboty
- 5. 11. 2014 – 20. 5. 2015, středy večer

Pedagog – vedoucí zájmových kroužků (42 hod.)

- 8. 11. 2014 – 24. 1. 2015, soboty

Pracovník v sociálních službách (200 hod.)

- 15. 10. 2014 – 9. 1. 2015, blokově
- 5. 11. 2014 – 10. 6. 2015, středy večer

Výběr z dalších kurzů (úplný přehled na www.jabok.cz):

- Spiritualita (14 hod., 4. a 18. 10. 2014)
- Základy mediace pro sociální pracovníky (8 hod., 8. 10. 2014)
- Bible: pozvání pro současníka (20 hod., od 10. 10. 2014)
- Vztah práva a etiky (8 hod., 11. 10. 2014)
- Reminiscence – využití vzpomínek při práci se seniory (7 hod., 15. 10. 2014)
- PR a práce s médii (20 hod., 23. a 24. 10. 2014)
- Jednoduché, na přípravu a prostor nenáročná hra (6 hod., 7. 11. 2014)
- Vedení poradenských rozhovorů s dětmi a dospívajícími (8 hod., 13. 11. 2014)

KONTAKT

Petra Adámková, DiS., tel.: 603 330 793, email: cdv@jabok.cz,
<http://www.jabok.cz>

Zdislava – časopis litoměřické diecéze

Vydavatel: Biskupství litoměřické. Adresa redakce: Biskupství litoměřické - diecézní časopis Zdislava, Dómské náměstí 1/1, 412 88 Litoměřice (zdislava@dltm.cz).

Za obsah časopisu odpovídá P. Stanislav Příbyl (pribyl@dltm.cz). Redakce: Jana Michálková (michalkova@dltm.cz). Grafická úprava: Miroslav Zelenka.

Tisk: Tiskárna PRIMA, s. r. o. (zelenka@primatisk.net). Objednávky a distribuci zajišťuje Biskupství litoměřické (zdislava@dltm.cz), tel. (+420) 416 707 535-6

Nevyžádané příspěvky nevracíme. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení příspěvků. Registrace MKČR E7397. ISSN 1211-3042 © Biskupství litoměřické

Jáhenské svěcení 26. 7. 2014 Litoměřice

K textu na straně 11. Foto: Karel Pech a Jana Michálková

**Hlavní oltář kostela Narození Panny Marie,
Česká Lípa**

obraz Narození Panny Marie,
olej/plátno, 18. století

*Ze sbírek litoměřické diecéze
Foto: Ivo Habán, NPÚ, ú.o.p. Liberec*